

Zwellingen in de hals bij volwassenen

Patiënteninformatie van de
Nederlandse Vereniging voor Mondziekten, Kaak- en Aangezichtschirurgie,
de wetenschappelijke vereniging van kaakchirurgen in Nederland
Zie: www.kaakchirurg.nl

Er zijn verschillende aandoeningen die een zwelling in de hals veroorzaken. Sommige zwellingen hebben met kanker te maken, maar de meeste niet. Het is belangrijk een arts te raadplegen als een zwelling meer dan 2 weken aanwezig blijft.

Waardoor worden zwellingen in de hals veroorzaakt?

De verschillende aandoeningen die een zwelling veroorzaken zijn:

1. Opgezette lymfeklieren

Dit is de meest voorkomende oorzaak van een knobbel in de hals. Lymfeklieren zijn onderdeel van het immuunsysteem (afweersysteem van het lichaam). Het opzwellen van de lymfeklier is een normale reactie op een infectie. Zie verder onder Kinderen, lymfeklier zwelling.

2. Goedaardige gezwellen.

Dit zijn zwellingen die niet in omgevende weefsels groeien en niet uitzaaien. Goedaardige knobbels kunnen echter wel druk uitoefenen op de omgeving zoals de slokdarm, de luchtpijp of op zenuwen en worden daarom vaak operatief verwijderd. Voorbeelden zijn cysten, speekselklierontstekingen en goedaardige speekselklier- of schildklierzwellingen.

3. Kwaadaardige gezwellen of kanker.

In de hals kan het gaan om “primaire” of

“secundaire” gezwellen:

3.1. Primaire gezwellen ontstaan in de hals zelf.

Het gezwel kan uitgaan van de keel, de speekselklier of de schildklier. Mensen die met hoge doses radioactieve straling in aanraking zijn geweest hebben een verhoogd risico op schildklierkanker. Ook kan het gezwel ontstaan in de lymfeklier zelf (lymfeklierkanker). Soms betreft het een Hodgkin-Lymfoom, vaker is het een non-Hodgkin Lymfoom.

3.2. Secundaire gezwellen kankers uitgezaaid van elders. In de hals betreft het dan meestal een lymfeklieruitzaaiing van primaire kanker in het hoofd-halsgebied.

Syptomen die verdacht zijn voor kanker:

Raadpleeg Uw arts bij:

- Een knobbel in de hals die langer dan 2 weken aanwezig is. Met name als U ouder bent dan 40 jaar en niet verkouden bent geweest. Dit kan de eerste uiting zijn van mond- of keelkanker.
- Een zweer in de mond die niet binnen 3 weken is genezen
- Een kunstgebit dat ineens niet meer goed past

Disclaimer De NVMKA, noch de auteurs, of enige andere partij die betrokken is (zijn) geweest bij het opstellen en openbaar maken van deze pagina's garandeert(en) dat de informatie in elk respect accuraat of compleet is en kan (kunnen) niet verantwoordelijk worden gehouden voor eventuele fouten, tekortkomingen en/of resultaten verkregen met het gebruik van de aangeboden informatie.

Copyright © Alle informatie bevat in de Internetsite van de NVMKA op www.kaakchirurg.nl is eigendom van de NVMKA, tenzij anders aangegeven. Voor duplicatie van enige informatie van deze pagina's voor redenen anders dan persoonlijk gebruik is toestemming vereist van de NVMKA.

Zwellingen in de hals bij volwassenen

Patiënteninformatie van de
Nederlandse Vereniging voor Mondziekten, Kaak- en Aangezichtschirurgie,
de wetenschappelijke vereniging van kaakchirurgen in Nederland
Zie: www.kaakchirurg.nl

- Heesheid die niet binnen 2 weken over is
- Pijn bij slikken, die naar een oor uitstraalt
- Indien U zowel rookt als drinkt is het risico op mond- of keelkanker 8x zo hoog.

Suggesties voor verder lezen

www.nwhht.nl: Uitgebreide website van de Nederlandse Werkgroep Hoofd-HalsTumoren (NWHHT). De NWHHT is een werkgroep die bestaat uit medici en paramedici die zich bezig houden met de diagnostiek, behandeling en controle van patiënten met een kwaadaardige tumor in het hoofd-halsgebied.

4. Cysten (zie onder kinderen)

5. Speekselklierontsteking en Speekselsteen

Uitgaande van de onderkaak-speekselklier (glandula submandibularis), zie [aldaar](#)

6. Speekselklier cyste of kikkergezwel (plunging ranula)

Uitgaande van de ondertong-speekselklier (glandula sublingualis), zie [aldaar](#)

7. Glomustumor

Beschrijving

Een andere naam voor Glomustumor is paraganglioom of chemodectoom. Het is een zeldzaam en goedaardig gezwel dat veel bloedvaten bevat.

Glomustumoren komen vaak binnen een familie voor. Omdat glomustumoren niet altijd klachten geven zal het voorkomen in de familie soms pas blijken na onderzoek van diverse familieleden. Het voorkomen van meerdere glomustumoren in één patiënt maakt de erfelijke vorm waarschijnlijk.

Erfelijke glomustumoren ontstaan door een verandering (mutatie) in het erfelijk materiaal (DNA), dat van generatie op generatie kan worden doorgegeven. Indien een ouder drager is, hebben de kinderen 50% kans om de mutatie te erven.

In 1989 werd ontdekt dat bij de overerving van glomustumoren iets bijzonders aan de hand is: Alleen de kinderen die de mutatie van hun vader erven hebben een verhoogd risico om glomustumoren te ontwikkelen. Kinderen die de mutatie van hun moeder erven krijgen nooit glomustumoren maar kunnen de mutatie wel doorgeven aan hun kinderen. Via de vrouwelijke lijn kan de ziekte dus generaties overslaan totdat de mutatie weer door een man wordt doorgegeven en zijn kinderen een verhoogde kans op glomustumoren hebben.

Erfelijkheidsadvies

Wilt u uitgebreider advies dan kunt u een afspraak maken bij het Klinisch Genetisch Centrum Leiden (KGCL), de afdeling die gespecialiseerd is in

Disclaimer De NVMKA, noch de auteurs, of enige andere partij die betrokken is (zijn) geweest bij het opstellen en openbaar maken van deze pagina's garandeert(en) dat de informatie in elk respect accuraat of compleet is en kan (kunnen) niet verantwoordelijk worden gehouden voor eventuele fouten, tekortkomingen en/of resultaten verkregen met het gebruik van de aangeboden informatie.

Copyright © Alle informatie bevat in de Internetsite van de NVMKA op www.kaakchirurg.nl is eigendom van de NVMKA, tenzij anders aangegeven. Voor duplicatie van enige informatie van deze pagina's voor redenen anders dan persoonlijk gebruik is toestemming vereist van de NVMKA.

Zwellingen in de hals bij volwassenen

Patiënteninformatie van de
Nederlandse Vereniging voor Mondziekten, Kaak- en Aangezichtschiurgie,
de wetenschappelijke vereniging van kaakchirurgen in Nederland
Zie: www.kaakchirurg.nl

erfelijkheidsadviesing en waar in het bijzonder
aandacht is voor glomustumoren.

Voorkeur

De klachten ontstaan meestal tussen de 20 en 40
jaar.

Klinische symptomen

Glomustumoren groeien over het algemeen
langzaam. Het beloop is dan ook vaak gunstig met
weinig of geen klachten. Meestal is er sprake van
een langzaam groter wordende zwelling in de hals
of zijn er klachten van gehoorsvermindering met
kloppend oorsuizen. Bij sommige patiënten kunnen
zenuwen in de knel komen, met als gevolg
heesheid, slikklachten of aangezichtsverlamming.

Glomus caroticum tumor: Ontstaat in de splitsing
van de halsslagader. Geeft zwelling midden in de
hals.

Glomus vagale tumor: Ontstaat langs de 10e
hersenzenuw hoog in de hals. Geeft zwelling achter
de keelamandel.

Glomus jugulotympanicum tumor: Ontstaat achter
het trommelvlies in het oor. Geeft pulserend
oorsuizen en gehoorsverlies. Soms zenuwuitval.

Hoe wordt de diagnose gesteld?

De diagnose wordt gesteld met MRI-scan. Soms is
er sprake van één enkele tumor, maar als
glomustumoren in de familie voorkomen ontstaan
er doorgaans meerdere.

Behandeling

Bij klachten of toenemende groei op de scan kan
tot behandeling worden besloten. Meestal betreft
dat een operatie.

Prognose

De operatie is echter niet zonder risico's door o.a.
kans op zenuwuitval. Toch geldt dat chirurgische
behandeling met de huidige technieken goed
mogelijk is. In de hals wordt de ingreep door een
op 'glomusgebied' ervaren chirurg (bijvoorbeeld
vaatchirurg) uitgevoerd. Glomustumoren in en om
het oor worden geopereerd door de KNO-arts
en/of neurochirurg.

Als glomustumoren vroeg worden ontdekt kan,
omdat glomustumoren zo langzaam groeien, de
beslissing tot opereren zorgvuldig worden
genomen, nadat enkele malen een scan is gemaakt.
Voor de operatie worden de voor- en nadelen
uitgebreid met de patiënt besproken.

Disclaimer De NVMKA, noch de auteurs, of enige andere partij die betrokken is (zijn) geweest bij het opstellen en openbaar maken van deze pagina's garandeert(en) dat de informatie in elk respect accuraat of compleet is en kan (kunnen) niet verantwoordelijk worden gehouden voor eventuele fouten, tekortkomingen en/of resultaten verkregen met het gebruik van de aangeboden informatie.

Copyright © Alle informatie bevat in de Internetsite van de NVMKA op www.kaakchirurg.nl is eigendom van de NVMKA, tenzij anders aangegeven. Voor duplicatie van enige informatie van deze pagina's voor redenen anders dan persoonlijk gebruik is toestemming vereist van de NVMKA.